

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobců: a) B. M., b) V. Š., c) R. Š., všech zastoupených JUDr. Petrem Knoblochem, advokátem se sídlem Skrétova 25, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, odbor regionálního rozvoje, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 4. 2006, č. j. RR/1248/06, o částečném odstranění a dodatečném povolení stavby, za účasti osoby zúčastněné na řízení: L. H., o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 17. 7. 2007, č. j. 57 Ca 78/2006 – 67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížností napadají v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“), kterým byla zamítnuta jejich žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Plzeňského kraje, odboru regionálního rozvoje (dále jen „žalovaný“), ze dne 10. 4. 2006, č. j. RR/1248/06.

Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání stěžovatelů a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Sušice, odboru výstavby a územního plánování (dále jen „stavební úřad“), ze dne 27. 1. 2006, č. j. Výst./20959/04-330, jímž bylo podle § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), výrokem I. nařízeno osobě zúčastněné na řízení (dále též „vlastníku stavby“, „stavebníkovi“) provést odstranění přesahu střechy rodinného domu ve dvorním traktu nad pozemkem v katastrálním území Sušice nad Otavou a výrokem II. dodatečně povolena stavba „Změna stavby RD“ na pozemku v katastrálním území Sušice nad Otavou (dále jen „stavba“).

Stěžovatelé označují za důvody kasační stížnosti skutečnosti uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). V první řadě namítají, že nesprávným postupem krajského soudu nebyly provedeny zásadní důkazy navržené žalobou a rovněž ze strany správního orgánu došlo k odmítnutí zajištění a předložení upravené stavební dokumentace. Jelikož se předmětná stavba stavebníka nachází v památkové zóně, došlo podle stěžovatelů k porušení ustanovení § 57 odst. 4 stavebního zákona. Fakticky pak došlo k nezákonnému svedení dešťové vody a umožnění sesuvu sněhu na pozemek stěžovatelů b) a c). Na tuto skutečnost přitom bylo upozorněno již při místním šetření a není tedy pravdou, že námitka byla uvedena až v žalobě. Stěžovatel a) též předložil znalecký posudek z oboru protipožární bezpečnosti. Tvrzení správního orgánu o jeho nepředložení se tedy nezakládá na pravdě. Vedle toho tento stěžovatel zdůrazňuje fakt, že stržením jeho okapového žlabu stavebníkem došlo k hrubému zásahu do jeho majetkových práv a že tuto skutečnost měl řešit správní orgán jako přestupek. Uvedeným činem došlo i k závažnému porušení ustanovení § 5 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“). Krajský soud byl dále upozorněn na skutečnost, že správní orgán neřešil závažnou námitku, že sporná stavba zasahuje ve stykové části se stavbou stěžovatele a) do jeho pozemku. Stavební úřad byl povinen se touto námitkou zabývat v souladu s ustanovením § 137 stavebního zákona. Tím, že tak neučinil, toto ustanovení porušil. Stěžovatel a) dále krajský soud upozornil, že při předešlém projednávání této věci před soudem (stěžovatelé zde nejspíše odkazují na řízení před Krajským soudem v Plzni pod sp. zn. 30 Ca 121/2002) byla doložena včas závazná rozhodnutí stanovující výšku stavby v předmětném prostoru. Skutečnost, že pro údajnou opožděnost tato rozhodnutí nebyla vzata v potaz, podle stěžovatelů neznamena, že lze tento názor zúžit na neprovádění těchto rozhodujících důkazů v novém řízení před soudem (z něhož vzešel napadený rozsudek). Konečně byl krajský soud rovněž upozorněn, že dodaná stavební dokumentace plotu je kótována od vlastního pozemku a nikoliv od sousedního, jak bylo uloženo v předchozích rozhodnutích. Jelikož se soud v předešlém řízení takovými detaily nezabýval, došlo k postavení vyššího oplocení a k poškození stěžovatele a) větším stíněním.

Žalovaný ve svém vyjádření konstatuje, že stěžovatelé v podané kasační stížnosti neuvádějí, v čem konkrétně spatřují nesprávné posouzení právní otázky krajským soudem. Soud podle názoru žalovaného řádně odůvodnil, proč určité důkazy neprovedl, z kasační stížnosti naproti tomu není zřejmé, jakým způsobem mělo dojít k odepření řádného soudního projednání a ke zkrácení stěžovatelů na jejich právech. K námitce upravené stavební dokumentace žalovaný uvádí, že u dokončené stavby musí stavební úřad posuzovat dokumentaci ke skutečnému provedení stavby a dle reality odpovídající dokumentace posuzovat, zda je stavbu možné dodatečně povolit či nikoliv. Tomuto závěru dal za pravdu i krajský soud. Tvzení o údajném nezákonném svedení dešťové vody a umožnění sesuvu sněhu na pozemek stěžovatelů b) a c) je dle žalovaného nepravdivé, neboť rozhodnutím správních orgánů bylo nařízeno odstranění přesahu střechy rodinného domu stavebníka zasahujícího nad pozemek jmenovaných, a není pravdou, že by bylo rozhodnuto o svedení dešťové vody na jejich pozemek. O námitce týkající se odstranění žlabu bylo rozhodnuto v rámci předešlého soudního řízení, jehož vyústěním byl závěr, že případný nárok na náhradu škody je nutné uplatnit v občanskoprávním řízení. Ustanovení § 5 občanského zákoníku je dle názoru žalovaného zvláštním prostředkem občanskoprávní ochrany, kdy nejde o ochranu práva, ale o ochranu pokojného stavu, přičemž tato otázka je ve vztahu k rozhodnutí žalovaného a napadenému rozsudku krajského soudu irelevantní. O námitkách týkajících se zajištění požární odolnosti stavby a výšky oplocení bylo již v soudním řízení rozhodnuto a tyto námitky nebyly shledány důvodnými. Poslední odstavce kasační stížnosti se podle žalovaného k napadenému rozsudku krajského soudu vůbec nevztahují. Z uvedených důvodů žalovaný navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Ze správního spisu žalovaného Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti rozhodné pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti:

Stěžovatelé jsou vlastníky nemovitostí sousedících s pozemkem, na němž se nachází stavba stavebníka. Stavební úřad, správní orgán druhého stupně a krajský soud v projednávané věci postupně vydaly počínající dnem 3. 9. 1997 několik rozhodnutí. Nejvyšší správní soud pro stručnost v této části odkazuje na str. 8 a 9 napadeného rozsudku krajského soudu č. j. 57 Ca 78/2006 – 67, kde jsou vydaná rozhodnutí přehledně chronologicky vypočtena i s uvedením jejich základního obsahu. Pro posouzení důvodnosti kasační stížnosti je nutné podrobněji zmínit až obsah rozhodnutí stavebního úřadu ze dne 27. 1. 2006. Jeho prvním výrokem stavební úřad nařídil stavebníkovi provést odstranění přesahu střechy ve dvorním traktu nad pozemkem stěžovatele a). K provedení tohoto odstranění stanovil celkem 7 podmínek. Druhým výrokem byla stavba stavebníka dodatečně povolena podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, a to opět při dodržení stanovených podmínek (provedení podle schválené projektové dokumentace).

Námítky stěžovatelů byly současně zamítnuty. Z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, že stavební úřad rozhodoval především o otázkách, jejichž posouzení mu vytkl v předešlém řízení krajský soud. Jednalo se o otázky přesahu střechy stavby a vlivu stavby na žumpu stěžovatele a). V této části se stavební úřad řídil právním názorem krajského soudu, jenž ve svém rozsudku stanovil způsob postupu v pokračujícím správním řízení. Ohledně střechy stavební úřad nařídil odstranění jejího přesahu a ve věci žumpy zajistil posudek autorizovaného inženýra, z něhož vyplynulo, že stavba nemá na žumpu negativní vliv. Stavební úřad dále konstatoval, že stavba byla již dokončena a dne 21. 4. 2004 zkolaudována. Z tohoto důvodu nebyly v rozhodnutí uvedeny obecné podmínky pro dokončení stavby a od stavebníka nebyly požadovány ani doklady potřebné pro kolaudaci stavby. Ten naopak předložil veškeré doklady nezbytné pro vydání dodatečného stavebního povolení stavby a stavební úřad tak neshledal žádné důvody bránící jejímu dodatečnému povolení. Námítky stěžovatele a), pana B. M., stavební úřad neshledal důvodnými, když po prostudování celého jeho stanoviska ze dne 10. 10. 2005, obsahujícího celkem 9 bodů, dospěl k závěru, že v něm nejsou uvedeny žádné nové skutečnosti, tzn. takové, které by nebyly známy z předchozích částí správního řízení a o nichž by nebylo rozhodnuto. Požadavek stěžovatelů b) a c), manželů Š., na přepracování stávající dokumentace zamítl stavební úřad s odůvodněním, že má povinnost rozhodnout o předložené žádosti, jejíž součástí je i projektová dokumentace.

Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 10. 4. 2006 odvolání všech stěžovatelů proti rozhodnutí stavebního úřadu zamítl. Námítku stěžovatelů b) a c) shledal nedůvodnou ze stejného důvodu jako prvostupňový správní orgán, tedy proto, že stavební úřad musí – v případě, kdy je již stavba dokončena – posuzovat dokumentaci skutečného provedení stavby. Žalovaný se dále neztotožnil s tvrzením stěžovatele a), že v předchozím řízení před stavebním úřadem bylo přerušeno řízení, které vůbec nebylo zahájeno, ani s jeho námitkou o porušení procesních práv garantovaných ustanovením § 33 odst. 2 správního řádu. Stěžovatel a) se dále odvolal na své stanovisko ze dne 10. 10. 2005. Žalovaný potvrdil rozhodnutí stavebního úřadu a v něm obsažené konstatování, že o všech skutkových a věcných otázkách nadnesených v tomto stanovisku bylo již rozhodnuto správními orgány, k žalobě stěžovatelů i rozsudkem krajského soudu v předešlém soudním řízení. Žalovaný ve svém rozhodnutí o odvolání jednotlivé námítky obsahově vymezil a ke každé z nich uvedl, jak se s ní krajský soud vypořádal.

Stěžovatelé dne 18. 5. 2006 napadli posledně zmíněné rozhodnutí žalovaného žalobou u krajského soudu. Krajský soud neshledal žalobu důvodnou a zamítl ji. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že k tomu, aby mohla být stavba dodatečně povolena, musí být podle § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona splněny tři podmínky: prokázání souladu stavby s veřejným zájmem, podání žádosti o dodatečné povolení a předložení podkladů a dokladů jako k žádosti o stavební povolení. Stěžovatelé v žalobě však podle krajského soudu naplnění žádné z těchto podmínek nezpochybnili. Jejich námítky byly nadto zcela obecné a nekonkrétní.

Krajský soud tak dospěl k závěru, že žaloba nemohla být shledána důvodnou, neboť pokud žalobci netvrdili žádnou ze skutečností, která by dokládala nezákonnost napadeného nebo prvoinstančního rozhodnutí, nemohla být nezákonnost těchto rozhodnutí ani prokázána. Přesto se věcně vyjádřil k jednotlivým námitkám, pokud to jejich povaha (konkrétnost) umožňovala a naplňovaly znaky žalobních bodů.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná. Stěžovatelé opírají kasační stížnost o důvody vymezené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tj. poukazují na nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.], namítají vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, je s nimi v rozporu, resp. že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], a rozsudek krajského soudu dle jejich názoru též trpí vadou nepřezkoumatelnosti spočívající v nedostatku jeho důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná. Při rozhodování vycházel z následujících úvah:

Dle § 65 odst. 1 s. ř. s. kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen "rozhodnutí"), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.

Ustanovení § 102 s. ř. s. stanoví, že kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu ve správním soudnictví, jímž se účastník řízení, z něhož toto rozhodnutí vzešlo, nebo osoba zúčastněná na řízení (dále jen "stěžovatel") domáhá zrušení soudního rozhodnutí.

Podle ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona stavební úřad nařídí vlastníku stavby nebo zařízení odstranění stavby nebo zařízení postavené bez stavebního povolení či ohlášení nebo v rozporu s ním. Odstranění stavby se nenařídí, pokud stavebník prokáže, že stavba je v souladu s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy a jestliže stavebník v řízení o odstranění stavby podá žádost o její dodatečné povolení a předloží podklady a doklady vyžádané stavebním úřadem v jím stanovené lhůtě a v rozsahu jako k žádosti o stavební povolení.

Co se týká aplikace a interpretace předmětného pojmu *veřejný zájem* ve smyslu ustanovení § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona, zdejší soud odkazuje na svůj rozsudek ze dne 23. 10. 2003, č. j. 2 As 11/2003 – 164, publikovaný pod č. 232/2004 Sb. NSS, dle něhož je veřejný zájem pojmem, „*který právním řádem České republiky není výslovně obsahově vymezen, nicméně který se vyskytuje v celé řadě právních předpisů. Jde o tzv. neurčitý právní pojem. Neurčité právní pojmy zahrnují jevy nebo skutečnosti, které nelze s úspěchem zcela přesně právně definovat. Jejich obsah a rozsah se může měnit, často bývá podmíněn časem a místem aplikace normy. Zákonodárce tak vytváří správnímu orgánu prostor, aby posoudil, zda konkrétní případ patří do rozsahu neurčitého pojmu či nikoli. Mnohdy mu dává vodítko tím, že se snaží uvést co nejvíce charakteristických znaků věcí nebo jevů, které má neurčitý právní pojem zahrnovat. Stejně tomu je i v § 88 odst. 1 písm. b) stavebního zákona.*“ Je-li tedy v daném ustanovení stavebního zákona vedle pojmu veřejného zájmu uveden demonstrativní výčet případů, které pod něj lze podřadit, pak je třeba tento neurčitý právní pojem vykládat právě v souvislosti se zákonodárcem poskytnutým vodítkem. Opačný postup Nejvyšší správní soud považuje za nepřipustné užití extenzivního výkladu. Správnost předestřené interpretace byla potvrzena rovněž v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2005, č. j. 3 As 33/2004 – 68: „... *má-li být v řízení o dodatečném povolení stavby vedeném podle § 88 odst. 1 písm. b) věta druhá zákona č. 50/1976 Sb., stavebního zákona, ve znění zákona č. 83/1998 Sb., zkoumán veřejný zájem, musí se tak stát především z hledisek, jež jsou v tomto ustanovení demonstrativně vypočtena*“. Hledisky, na která je v těchto rozsudcích odkázáno, jsou dle stavebního zákona územně plánovací dokumentace, cíle a záměry územního plánování, obecné technické požadavky na výstavbu, technické požadavky na stavby a zájmy chráněné zvláštními předpisy.

Výkladem citovaného § 65 s. ř. s. a navazujících ustanovení lze dospět k jednoznačnému právnímu závěru, že žalobou podanou ve správním soudnictví je možno brojit proti pravomocnému rozhodnutí druhostupňového (odvolacího) správního orgánu. Ačkoli formálně tato žaloba směřuje proti jednotlivým (případně všem) výrokům tohoto rozhodnutí, obsahově žalobce napadá úvahy správních orgánů, z nichž při svém rozhodování vycházely, a jejich postup ve věci. Tyto skutečnosti jsou zachyceny v odůvodnění rozhodnutí. Stejně tak kasační stížností proti rozhodnutí krajského soudu o žalobě (§ 102 a násl. s. ř. s.) je stěžovatel povinen napadat důvody tohoto rozhodnutí. V opačném případě jeho kasační stížnost nemůže být úspěšná.

Nejvyšší správní soud se nezbytnými náležitostmi žalobního návrhu zabýval v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, publikovaném pod č. 835/2006 Sb. NSS, kde uvedl: „*Žalobce je povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to,*

proč se má jednat o nezákonnosti.“ Tyto závěry jsou plně aplikovatelné i na náležitosti kasační stížnosti.

Krajský soud v odůvodnění svého rozsudku namítl, že žaloba nemohla být shledána důvodnou, neboť stěžovatelé netvrdili způsobem výše uvedeným žádnou ze skutečností, která by dokládala nezákonnost napadeného nebo prvoinstančního rozhodnutí. Nezákonnost těchto rozhodnutí tak podle vysloveného právního závěru krajského soudu ani nemohla být prokázána. Nutno podotknout, že stěžovatelé v kasační stížnosti tento závěr nikterak nenapadají ani nezpochybňují. Nejvyšší správní soud se vzhledem k tomu mohl vyjádřit k jednotlivým stížným námitkám pouze v rozsahu daném obsahem kasační stížnosti.

Stěžovatelé v první řadě konstatují, že krajský soud neprovedl zásadní důkazy navržené žalobou, čímž bylo stěžovatelům odepřeno řádné soudní projednání. Tato námitka je vznesena pouze obecně, stěžovatelé netvrdí, proč shledali postup krajského soudu o neprovedení navržených důkazů nezákonným. Zdejší soud se tak danou námitkou může zabývat též jen v obecné rovině. Z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu (str. 17) je zcela zřejmé, že soud návrhy důkazů neopominul, ve svém rozhodnutí uvedl a řádně odůvodnil, proč považoval provedení navrhovaných důkazů za nadbytečné. Úvodní kasační námitku tak Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou.

Ohledně zajištění upravené stavební dokumentace ve věci odstranění přesahu střechy krajský soud uvedl, že došlo k nařízení odstranění tohoto přesahu, tím i k odstranění tvrzeného zásahu do práv stěžovatelů. Brojit proti tomuto odstranění je tudíž podle krajského soudu zcela nedůvodné, neboť stěžovatelé byli se svými námitkami úspěšní již ve správním řízení. Nejvyšší správní soud k tomu pouze upřesňuje, že k vydání rozhodnutí s tímto obsahem došlo ze strany správních orgánů po zrušení jejich rozhodnutí rozsudkem krajského soudu ze dne 25. 6. 2004, č. j. 30 Ca 121/2002 – 56, v němž byla námitka stěžovatelů stejného obsahu shledána důvodnou. Dále se zdejší soud ztotožňuje s názorem předneseným žalovaným v jeho vyjádření ke kasační stížnosti, a to v tom směru, že k žádosti o dodatečné povolení již dokončené stavby musí stavební úřad posuzovat dokumentaci ke skutečnému provedení stavby, resp. z opačného pohledu dle reality odpovídající dokumentace musí posuzovat, zda je stavbu možno dodatečně povolit. Konečně k tomuto bodu lze také poznamenat, že stěžovatelé nikterak nenapadají závěry krajského soudu v této otázce.

Stěžovatelé dále v kasační stížnosti uvádějí, že předmětná stavba se nachází v památkové zóně a došlo k porušení § 57 odst. 4 stavebního zákona. K takto formulované námitce zdejší soud pouze odkazuje na závěry výše citovaného rozsudku rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, v souladu s nimiž dospěl k závěru, že takovým tvrzením se pro jeho nekonkrétnost nelze meritorně zabývat.

Podle názoru V. a R. Š. [stěžovatelů b) a c)] též došlo k nezákonnému svedení dešťové vody a k umožnění sesuvu sněhu na jejich pozemek. Na tuto skutečnost dle svého tvrzení upozorňovali již při místním šetření a tento stav je evidentně viditelný ve výkresové dokumentaci. Zpochybňují tedy, že by taková námitka byla uvedena až v soudní žalobě. Nejvyšší správní soud ze žaloby podané ke krajskému soudu zjistil, že námitka obdobného obsahu se v žalobě objevuje na dvou místech, a to na konci bodu II. a na konci bodu III. žaloby. Dle textu však stěžovatelé poukazují na potřebu přepracování stavební dokumentace, zmíněnou ve stanovisku ze dne 5. 12. 2005, přičemž odvod vody a sesuv sněhu uvádějí jako důvod daného žalobního bodu. Krajský soud tuto námitku označil za nedůvodnou, když neshledal pravdivé tvrzení stěžovatelů, že by ve svém stanovisku namítali nutnost přepracování stavební dokumentace právě v této souvislosti. Nejvyšší správní soud ověřil, že stanovisko manželů Š. z 5. 12. 2005 (doručené stavebnímu úřadu dne 6. 12. 2005) obsahuje pouze blíže neodůvodněný požadavek na zajištění přepracování stavební dokumentace ze strany stavebního úřadu. Vzhledem k tomu, že uvedená námitka kasační stížnosti byla v žalobě uplatněna ve zcela jiném kontextu a smyslu (manželé Š. trvali na nutnosti přepracování stavební dokumentace a na svém právu vyjadřovat se ke stavbě sousedící s jejich pozemkem v souvislosti s otázkou zabránění sesuvu sněhu ze střechy stavebníka na jejich pozemek a odvodu a řádného zkanalizování dešťových vod), je skutečností uplatněnou poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, a podle § 109 odst. 4 s. ř. s. k ní Nejvyšší správní soud nemůže přihlídnout. Krajský soud se k takovým způsobem formulované námitce nevyjádřil a neměl ani povinnost tak učinit, neboť byl vázán především formulací žalobních námitek ze strany stěžovatelů. Nejvyšší správní soud přezkoumávající v řízení o kasační stížnosti zákonnost rozhodnutí vydaného krajským soudem proto k této námitce nepřihlédl. K požadavku na přepracování stavební dokumentace se zdejší soud již vyjádřil v rámci jedné z předchozích kasačních námitek.

Pan B. M. [stěžovatel ad a)] dále v kasační stížnosti uvádí, že předložil znalecký posudek z oboru protipožární bezpečnosti vypracovaný soudním znalcem a prokázal, že tvrzení správního orgánu o jeho nepředložení (v rozhodnutí ze dne 13. 6. 2003) se nezakládá na pravdě. V žalobě formuloval svou námitku tak, že stavební dokumentace je v rozporu s požárními předpisy, s vyhláškou č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 137/1998 Sb.“), a uznání kolaudačního rozhodnutí a povolení k užívání stavby bylo tudíž protiprávní. Krajský soud ani tuto námitku neshledal důvodnou. Dle jeho právního názoru zákonnost či nezákonnost kolaudace stavby nemá vliv na zákonnost či nezákonnost napadeného nebo prvoinstančního správního rozhodnutí, tj. rozhodnutí vydaných v řízení o odstranění stavby. Z tohoto důvodu krajský soud ani neprováděl důkaz znaleckým posudkem ze dne 13. 9. 2002 na posouzení požární bezpečnosti stavby. Nejvyšší správní soud k této námitce nejprve uvádí, že předmětem přezkumu v tomto řízení je rozsudek krajského soudu ze dne 17. 7. 2007, jímž byla přezkoumána zákonnost rozhodnutí

správních orgánů obou stupňů ze dne 27. 1. 2006, resp. 10. 4. 2006. Pokud stěžovatel napadá závěr obsažený v rozhodnutí ze dne 13. 6. 2003 (z obsahu kasační stížnosti není zřejmé, který orgán dotčené rozhodnutí vydal), není tato skutečnost v dané věci relevantní. Jak dále vyplývá z přehledu v minulosti vydaných rozhodnutí, obsaženém na str. 8 a 9 rozsudku krajského soudu, uvedené rozhodnutí, na něž odkazuje stěžovatel, ani nebylo meritorním rozhodnutím týkajícím se přímo dodatečného stavebního povolení. Dále je dle Nejvyššího správního soudu nutno přihlídnout k tomu, že uvedená námitka neobsahuje konkrétní žalobní body v souladu s výše citovaným rozsudkem rozšířeného senátu zdejšího soudu. Je povinností žalobce, aby určil konkrétní rámec, v němž bude přezkoumáno žalobou napadené rozhodnutí správního orgánu. Stejně tak při podání kasační stížnosti je na stěžovateli, aby určil tento rámec ve vztahu k rozhodnutí krajského soudu. Soud nemůže bez dostatečného podkladu ze strany stěžovatelů dovozovat, z jakých konkrétních důvodů se cítí být zkráceni na svých právech, proč dle jejich názoru došlo k porušení právního předpisu, na který bez uvedení bližších okolností upozorňují. Nejvyšší správní soud je povinen ve všech případech postupovat předvídatelně a dodržovat vůči všem účastníkům řízení zásady stanovené zákonem, tedy v tomto případě zásadu dispoziční. Tato zásada je zakotvena v § 75 odst. 2 s. ř. s. pro řízení o žalobě a v § 109 odst. 3 s. ř. s. pro řízení o kasační stížnosti. Její podstatou je považovat rozhodnutí vydané správním orgánem za správné a zákonné do té doby, dokud není jeho zákonnost (či nezákonný postup při jeho vydání) zpochybněna aktivně legitimovanou osobou a zákonem určeným způsobem. Pro správní soudnictví zákon vyžaduje, aby soud napadené rozhodnutí správního orgánu nepřezkoumával v celém rozsahu, ale pouze v mezích žalobních či stížních bodů (s výjimkou nicotnosti napadeného rozhodnutí), tj. pouze na základě skutečností, které žalobce či stěžovatel cítí jako negativně zasahující do oblasti jeho právní sféry. Tato zásada se může v některých svých důsledcích zdát dotčeným účastníkům řízení jako přísná, avšak je spojena se správním soudnictvím v České republice od jeho počátku a několikrát již prošla testem ústavnosti před Ústavním soudem (viz např. rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 14. 3. 2007, sp. zn. II. ÚS 136/06). Na základě povinnosti přezkoumat rozhodnutí krajského soudu pouze v rozsahu stěžovatelem uplatněných stížních bodů, z nichž je zřejmé, jakým konkrétním způsobem byl ze strany správního orgánu zákon porušen, Nejvyšší správní soud k odkazu stěžovatele a) na obsah znaleckého posudku konstatuje, že z takto formulované námitky nelze dovodit, jakým způsobem měl obsah znaleckého posudku ovlivnit konečná rozhodnutí správních orgánů, co jím mělo být prokázáno. Stejnými nedostatky trpí i námitka týkající se porušení vyhlášky č. 137/1998 Sb., neboť se jedná pouze o konstatování jejího porušení a není zřejmé, z jakých důvodů jej dovozuje. Konkrétní závěry krajského soudu týkající se výše uvedených skutečností stěžovatel a) nezpochybňuje.

Tentýž stěžovatel dále upozorňuje, že stržením jeho okapového žlabu stavebníkem došlo k hrubému zásahu do jeho majetkových práv a že tuto skutečnost měl řešit správní orgán jako přestupek. Stavební úřad měl dále porušit i

ustanovení § 5 občanského zákoníku a § 137 stavebního zákona. Navozeným stavem je dále podle stěžovatele ad a) porušen daný předpis o svádění dešťových vod. K první části této námitky Nejvyšší správní soud toliko konstatuje, že řízení o odstranění stavby a přestupkové řízení jsou řízeními samostatnými, stavební úřad (zde odbor výstavby a územního plánování Městského úřadu Sušice) ani nedisponuje pravomocí vést řízení o tomto přestupku. Námitka porušení ustanovení § 5 občanského zákoníku nebyla vznesena v žalobě podané ke krajskému soudu, ten se tedy k této problematice nevyjádřil a podle § 109 odst. 4 s. ř. s. tak nemůže učinit ani Nejvyšší správní soud. Námitka porušení § 137 stavebního zákona je v kasační stížnosti blíže upřesněna pouze v tom smyslu, že toto ustanovení ukládá způsob řešení občanskoprávních námitek. Toto tvrzení samo o sobě bez dalšího odůvodnění (především bez poukazu na porušení veřejných subjektivních práv konkrétním nezákonným postupem či nesprávnou úvahou) však nelze považovat za samostatnou námitku způsobitou projednáním v rámci řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatel a) v další části kasační stížnosti konstatuje, že upozornil krajský soud na neřešení námitky ohledně zasahování sporné stavby na pozemek s jeho stavbou. Uvádí, že předložil soudu plány jeho stavby z roku 1908, které doložil již při místním šetření, a prokázal, že půdorys jeho stavby a základů je shodný s jeho pozemkem. Stavební úřad byl přitom o této problematice informován a byl povinen ji řešit v souladu s ustanovením § 137 stavebního zákona. Tento bod byl podle stěžovatele a) dobře vysvětlen i v jeho stanovisku přiloženém k žalobě a znovu při samotném soudním jednání. Krajský soud se s tímto názorem neztotožnil. Dle jeho posouzení byl žalobní bod tohoto obsahu pouhým konstatováním průběhu správního řízení, nebylo zde konkrétním způsobem uvedeno, z jakých skutkových a právních důvodů stěžovatelé považují napadené rozhodnutí nebo prvoinstanční správní rozhodnutí za nezákonná, a proto krajský soud nemohl z pohledu takto formulovaných námitek přezkoumat zákonnost těchto rozhodnutí. Stěžovatel a) v kasační stížnosti opakuje svá tvrzení uvedená již v žalobě, nicméně nijak nebrojí proti právnímu názoru krajského soudu, který se jeho námitkami pro přílišnou obecnost nezabýval. Jak je již výše uvedeno, kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu. Nejvyššímu správnímu soudu v řízení o kasační stížnosti nepřísluší nahrazovat činnost krajského soudu a přezkoumávat námitky směřující přímo proti postupu správních orgánů, pokud se jejich hodnocením krajský soud vůbec nezabýval. V takové situaci se zdejší soud nemůže k takto formulovanému bodu kasační stížnosti vyjádřit, neboť nesměruje proti důvodům rozsudku krajského soudu, tj. nezpochybňuje kvalifikovaně jeho závěr o nedostatečné formě a obsahu předmětné námitky.

Totéž platí i o upozornění na stavební dokumentaci plotu a její kótování. Co se této námitky týká, Nejvyšší správní soud zjistil, že krajský soud ji nezahrnul do odůvodnění svého rozhodnutí. V obecné rovině lze takový postup označit

za pochybení. V této věci však byla v žalobě námitka podána pouze jako žádost, stěžovatelé ji formulovali pouze obecně, bez dalších skutečností, na které by na podporu svých tvrzení odkázali. V kasační stížnosti ji pak znovu pouze zmiňují a současně poukazují na skutečnost, že krajský soud se v předešlém řízení nezabýval všemi detaily. Z kontextu celé kasační stížnosti je zřejmé, že odkaz na předešlé řízení směřuje k řízení před soudem ukončenému rozsudkem krajského soudu ze dne 25. 6. 2004, č. j. 30 Ca 121/2002 – 56. Ten však není předmětem přezkumu v řízení o kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu ze dne 17. 7. 2007, č. j. 57 Ca 78/2006 – 67. Vůči tomuto rozhodnutí žádný ze stěžovatelů v této souvislosti nevznnesl žádnou námitku týkající se nedostatečnosti odůvodnění. Za situace, kdy by krajský soud ohledně této námitky mohl opět pouze konstatovat její přílišnou obecnost a nedostatečnost ve vztahu k náležitostem dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nevypořádáním se s výše uvedeným tvrzením stěžovatelů v odůvodnění napadeného rozhodnutí nebyl napadený rozsudek krajského soudu zatížen vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, nelze jej vlivem tohoto nedostatku označit ani za nepřezkoumatelný.

Pan B. M. v kasační stížnosti otevírá i otázku nesprávně pojatého právního názoru krajského soudu z předešlého rozsudku, a to ve věci předložených důkazů (rozhodnutí) omezujících výšku stavby v předmětném prostoru. Upozorňuje na včasné doložení závazných rozhodnutí, přičemž neřešení navrhovaných důkazů v předešlém řízení pro opožděnost podle něj neznámá, že lze tento názor zúžit na neprovádění těchto rozhodujících důkazů v novém řízení. Nejvyšší správní soud z předložené spisové dokumentace zjistil, že danou problematikou se zabýval krajský soud ve svém rozsudku ze dne 25. 6. 2004, č. j. 30 Ca 121/2002 – 56, stěžovatel a) na toto reagoval ve svém stanovisku ze dne 8. 10. 2005 a poté až v kasační stížnosti. Stavební úřad ani žalovaný jako správní orgány obou stupňů a ani krajský soud se k této problematice nevyjádřily. Jelikož neřešení této otázky v žalobě stěžovatel a) nenamítal, nelze krajskému soudu vytknout, že se k ní nevyjádřil. Ani k této námitce vznesené v kasační stížnosti tak Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 4. s. ř. s. vzhledem k výše uvedenému nemohl přihlídnout.

Nejvyšší správní soud závěrem považuje za nutné znovu připomenout, že účelem řízení o kasační stížnosti je ověřit k námitkám účastníka řízení zákonnost rozhodnutí krajského soudu, resp. jeho postupu v řízení a úvah, kterými byl při svém rozhodování veden. Kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek směřuje výhradně proti takovému rozhodnutí, nikoli vůči rozhodnutím správních orgánů vydaných v předchozích řízeních, a proto i námitky stěžovatele (toho, kdo podává kasační stížnost) je nutno směřovat proti rozhodnutí krajského soudu z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelé v této věci však tímto způsobem v kasační stížnosti formulovali pouze první námitku týkající se neprovedení navrhovaných důkazů, která nebyla shledána důvodnou.

S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že stěžovateli uplatněné kasační námitky nejsou ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu důvodnými, k některým námitkám zdejší soud z uvedených důvodů nemohl přihlédnout. Protože v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

Stěžovatelé, kteří neměli v tomto soudním řízení ve věci úspěch, nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalovanému, jak vyplývá z obsahu spisu, náklady v tomto řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. června 2008

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu